

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ
УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 204 (13.466).
7 СЕНТЯБРЬ
1966 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

КАСБИМИЗНИ ШАРАФЛАЙЛИК

Ҳар касб эгасининг мақсади, орау-умидлари бўлади. Уни рўй-бўга чиқариш учун мангилэй тўри тўкиб меҳнат қилади, қийин-чилик ва машаққатлар билан курашади. Чорвачиликда ҳам шундай. Чорва молларни туёқ боти ҳисобига ўстириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, эл-юрт олдида берган сўзининг устидан чиқиш, ваъдага вафотийш учун ғайрат билан ишлаш, режалар ва тадбирлар бўлиш керак. Чорвачиликда ҳам вафотийш, чорвачиликда ҳам вафотийш, чорвачиликда ҳам вафотийш...

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IV ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Чорва моллар сони туёқ ҳисоби, га кўпайтирилсин ва улар тўла сақлаб қолсин дейилган. Соҳа-хўзида 61 минг бошдан зиёд қўй бор. Бу йил 33 минг бош совлидан салкам 41 минг бош соғолм қўзи олинди. Шундан 24 минг қўзи тери учун сўйилди, қолгани наслга қолдирилди. Бу жуда яхши натижа! Бир йилда биринчи сорт қора-қўй тери етиштириш 7,3 процент ўсди. Шунинг ўзидангина 40 минг сўм қўшимча даромад олинди. Шу маблар ҳисобига чорвадорларнинг фарзандлари учун битта қўй қаватли мактаб биноси қўриб бериш мумкин.

Соҳахўзи асосан чорвачилик ҳўжалиги. Беш йилликнинг биринчи босқичида давлатга 610 тонна қўй сотилиши керак. Хозиргача 391 тонна, яъни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 тонна қўй гўшт сотилди. Нега шу кунгача йиллик план бажарилмади, деб сўрашлари мумкин. Бунинг боиси бор: гўштга топириладиган қўйлар брдоқида, қорамоллар сўғимга боқилган. Улар семир-сўғимга жўни ҳам қирқиб бўли-нади. Бизда юқори семизликда қўй чорва молларини гўштга топи-шириш одат тўсига қирди.

Мен ҳам қўйлар қатори Ва-таннинг бийлиги йўлида ҳиз-мат қилаётган чўпонлардан би-риман. Мақсадим бу йил ўтган йилдагидан, келаси йил бу йил-дан кўпроқ, сўрти юқори, арзон қорақўй тери, гўшт, сут, ёғ, жўн етиштиришди. Қўй-ғайратини шўнга сарфлайман. Билмагандаримни билгандардан ўрганаман, билгандаримни ў-ғаларга ўргатаман. Чўчки ҳам-маимизнинг мақсадимиз битта: партиянинг XXIII съезди қарор-ларидна белгиланган ўлкан та-дбирларни амалга ошириб, мам-лакатимизда коммунистик маъ-мурчилик яратилиши.

Соҳахўзи асосан чорвачилик ҳўжалиги. Беш йилликнинг биринчи босқичида давлатга 610 тонна қўй сотилиши керак. Хозиргача 391 тонна, яъни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 тонна қўй гўшт сотилди. Нега шу кунгача йиллик план бажарилмади, деб сўрашлари мумкин. Бунинг боиси бор: гўштга топириладиган қўйлар брдоқида, қорамоллар сўғимга боқилган. Улар семир-сўғимга жўни ҳам қирқиб бўли-нади. Бизда юқори семизликда қўй чорва молларини гўштга топи-шириш одат тўсига қирди.

Соҳахўзи асосан чорвачилик ҳўжалиги. Беш йилликнинг биринчи босқичида давлатга 610 тонна қўй сотилиши керак. Хозиргача 391 тонна, яъни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 тонна қўй гўшт сотилди. Нега шу кунгача йиллик план бажарилмади, деб сўрашлари мумкин. Бунинг боиси бор: гўштга топириладиган қўйлар брдоқида, қорамоллар сўғимга боқилган. Улар семир-сўғимга жўни ҳам қирқиб бўли-нади. Бизда юқори семизликда қўй чорва молларини гўштга топи-шириш одат тўсига қирди.

Бошқа соҳалардаги каби чор-вачиликда ҳам бировлар ўрта миёна ишласа, бировлар яхши ишлайди, яна бировлар ҳамма-дан ҳам кўпроқ тер гўшди. Етиштирилган маҳсулот ҳам шўнга қараб бўлади. Мен чў-понликка қадам қўйганимда ил-ғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Соҳахўзи асосан чорвачилик ҳўжалиги. Беш йилликнинг биринчи босқичида давлатга 610 тонна қўй сотилиши керак. Хозиргача 391 тонна, яъни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 тонна қўй гўшт сотилди. Нега шу кунгача йиллик план бажарилмади, деб сўрашлари мумкин. Бунинг боиси бор: гўштга топириладиган қўйлар брдоқида, қорамоллар сўғимга боқилган. Улар семир-сўғимга жўни ҳам қирқиб бўли-нади. Бизда юқори семизликда қўй чорва молларини гўштга топи-шириш одат тўсига қирди.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

Отаримда 503 бош совлиқ бор. Бу йил ҳар ўз бошидан 166 бош эғиз қўзи олдим. Қо-рақўй терининг 84 процентини биринчи сорта топиридим. Наслга қўзи қолдириш топи-рини ошириб адо этилди. Би-ринчи қирқимда ҳар бош қўй-дан 1 килограмм 900 граммдан жўн олинди. Иккинчи қирқимда жўн миқдори бир ярим кило-граммдан кам бўлмади. Лўнда қирқиб айтганда, маҳсулот етиш-тириш сон ва сифат бўйича ях-ши бажарилипти. Олдинги қў-сатқичларга нисбатан бу яхши, албатта. Лекин халқимизнинг гўшт, сутга, саноатимизнинг қо-рақўй тери ва жўнга бўлган та-лаби кун сайин ўсиб бораётгани ҳисобга олинганда, юқоридна тиз-га олтиган рақамлар ҳали қаи-сатқичларга қараганда кам. Давримиз шўнда, қўйларни илғорлар билан бир сафда бўлиш-ни орау қилган эдим. Ўйдилик-да шу орауғга эришдим. Газа-банинг шўхиди бўлган рақамлар шўни исбот этади.

ҲАМРОҚУЛ ТУРСУНҚУЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗДА

ЯНГИЯЛ. («Совет Узбекистони» махсус мухбири). Уч марта Социалистик Меҳнат Қазроми Ҳамроқул Турсунқулов номи колхоз аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми қарор-ларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалиги ва чор-вачилик махсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш-да ажойиб галабаларни юлға иритмоқдалар. Бу ҳақда колхоз раиси У. Жўраев шўнавай хикоя қилади:

Колхозимиз янги беш йилликнинг биринчи бос-қичини яхши нўрсаткичлар билан янгулламоқда. Дав-латга пилла, дон, тухум, мева сотиш планларини сон ва сифат нўрсаткичлари бўйича ўтла ва ошириб бажар-илган, ялпи миқдорни эса ўтган йилдагига нисбатан иккинчи ярим баравар кўпайтирилди. 1966 йилни сут етиштиришни кўпайтиришда кескин бурилиш дав-ри дейиш мумкин. Ота-Ватанга 2.600 центнердан зиёд сут сотилиб, йиллик топишони 30 августдаёқ урилган-ди. Чорвадорларимиз ўз имкониятларини ҳисобга олиб

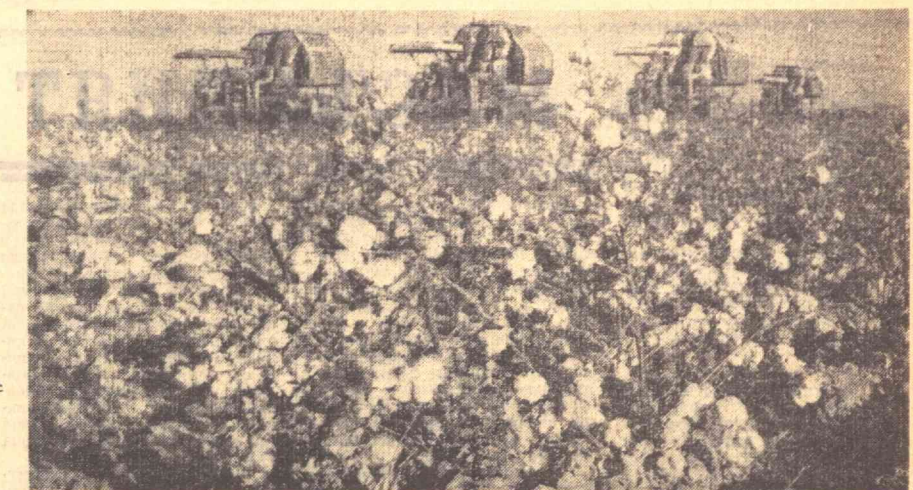
йил охирига қадар яна 800 центнер сут тайёрлаш маж-буриятини олдилар. Биз кўп, арзон ва юқори сорт гўшт етиштиришга жиндий эътибор бераётимиз. Чорва моллар давлатдан сотиб олинган озуна ҳисобига эмас, балки ўзимизда етиштирилган эм-хашан билан брдоқи ва сўғимга боқилаётим. Шу кунгача халқимизга 740 центнерга яқин гўшт армуғон этилиб, йиллик план бажарилди деб қолди. Жўн тайёрлаш плани ҳам сўзсиз бажари-лди. Колхозимиз аъзолари чорва махсулотлари тайер-лашни сира бўшаштирмаган ҳолда, пахта йиғим-тери-минини ҳам ташкилий йиғнаётган ушшоқлик билан мутиб оладилар. Янгийўл районининг машъал хўжалиги — Ҳамро-қул Турсунқулов номи колхоз меҳнат аҳлига яхши орауларини рўбга чиқаришда тилақдор.

ҚОРАҚАЛПОГИСТОН ОБЛАСТИ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ НУКУС, 5 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун Қорақалпоғистон обла-сти партия комитетининг пленуми бў-либ ўтди. Автоном республика партия ташкилотининг КПСС XXIII съезди қарорларидан ва Ўзбеки-стон Компартияси Марказий Коми-тети IV пленумининг қишлоқ ма-даниятини юксалтириш тўғрисида-ги қароридан келиб чиқадиган ва-зифалари ҳақида обла-сти партия комитетининг секретари М. Н. Нур-мухамедов доклад қилди. Пленумда обла-сти партия ко-митетининг секретари А. А. Ўр-кинбоев Қорақалпоғистон АССР-да чорвачиликнинг аҳоли ва чор-вачилик махсулотлари етиштири-шни кўпайтириш чоралари ҳақида гапирди.

Наманган, 6 сентябрь. («Совет Узбекистони» мухбири). Бу ердаги маданият саройида аҳоли яшайдиган жойларда сиёсий-тарбиявий иш олиб бориш тажрибаларини ўрганишга бағишланган республи-ка семинар-кенгаши ўз ишини бошлади. Семинар ишда рес-публиканинг барча обла-сти, шаҳар ва район партия комитетларининг пропаганда ва агитация ишлари билан шуғулланувчи ходимлари, агитаторлар мактабининг раҳбар-лари, тажрибали агитаторлар ҳам-да пропагандистлар қатнашмоқда-лар. Семинар қатнашчилари Наман-ган шаҳри ва республиканинг бош-қа обла-сти, шаҳар ва районлари-

С Е М И Н А Р И Ш Б О Ш Л А Д И «КПСС XXIII съезди ва партиянинг идеология соҳасидаги вазифа-ли» тўғрисида доклад қилди. Шундан кейин семинар қатнашчи-лари Наманган шаҳар партия ко-митети биринчи секретари ўртоқ Т. Рузйбоевнинг «Партия ташки-лотларининг аҳоли ўртасида олиб бораётган сиёсий-тарбиявий иш

тажрибалари ҳақидаги докладини тингладилар. Семинарнинг бири-чи кунда Наманган шаҳар комсо-мол комитетининг секретари К. Жўраев, «Қизил шарк» маҳалласи агитация-пропаганда группасининг раҳбари Р. Отоқонов, «Шаршар» маҳалласи агитпропгруппасининг илмий атензм секцияси раҳбари М. Усмонов, «Комсомол» маҳалла-си агитпропгруппаси хотин-қизлар ўртасида ишлаш секцияси раҳба-ри Р. Мухаммадзонова ва бош-қа ўртоқлар ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар. Семинар ўз ишини давом этти-рмоқда.

Шеробод қўлида янгидан ташкил этилган қўриқ ердаги «Советобод» совхози механизаторлари Сурхон-дарё обла-стида биринчи қатори машина теримини бошлаб юбордилар. Ҳозир совхоз дала-сида 10 та «зангори нема» ишлайпти. Суратда машина терими пайти.

АНДИЖОН ҲАМ ТЕРИМГА ТУШДИ

Андижон обла-стининг пахтакорлари ҳам энг шикариб теримга тушдилар. Хирмонларда «оқ олтин» уюмлари пайдо бўла бошлади. Қизил кўр-вон йўлга тушди. Ишнинг кўзини билган пахтакор йиғим-теримнинг биринчи куниданоқ отга қамчи босди, сурьатга қанот богдлар. Бўз районининг азамат пахтакорлари бу йил ҳам пойғанинг бошида. Янгидан ўзлаштирилган ерларда мўл-кўл ҳосил етиштирган бўзилар ҳо-зирданоқ кунинг йиллик планининг бир проценти-дан ошириб пахта тера бошладилар. Андижон, Балиқчи, Задарё, Ленин, Москва, Наманган, Янги-қўрғон каби қатор районларнинг марди-майдон-лари ҳам ҳосил йиғим-теримнинг ушшоқлик бил-ан бошлаб юбордилар.

Савкиз юз гектар ерда деҳқончилик қилган Ан-дижон районидан Тельман номи колхоз пахта-корлари давлатга йиллик планининг 7 проценти

миқдорда пахта топиридилар. Москва райони-даги Свердлов номи йирик хўжалигининг аъзола-ри ҳар кун хирмонга бир процентдан ортқ пахта териб тўкишмоқда. Улар 1.690 гектар ер-нинг ҳар гектаридан 30 центнердан пахта топи-риш ҳақида берган ваъдаларининг устидан тез-роқ чиқиш мақсадида терим сурьатини тобора жадаллаштиришмоқда. Ҳозир колхоз дала-ларида мингдан ортқ теримчи жавлон уряпти. Хадича Иброҳимова, Ўғилхон Турғунова, Ҳабибхон Ма-макимова сингари кўпнинг килограммчилар ҳа-ратига қўшилган ўнлаб теримчилар ҳар кун хир-монга 120-150 килограммдан пахта тўкимоқда-лар. Чўст, Наманган. Уққўрғон ва обла-стининг бошқа районларидаги бир қатор хўжаликларида ҳам йи-ғим-терим оммавий тўз олди.

4,5 ПРОЦЕНТАН

ХҲЖАИЛИ. («Совет Узбе-кистони» мухбири). Район пах-такорлари Қорақалпоғистон Авто-ном республикасида биринчи бўлиб теримни бошлаб берди-лар. Терим сурьатини тобора кучайтириб, бутун кечадан, эртага эса бутунгидан кўпроқ «оқ олтин» топириш учун ку-раш қизитилмоқда. Теримчилар сони кун сайин ошапти. Теримда Ленин номи, Кали-нин номи, «Партия XVII съез-ди», «Коммунизм» колхозлари олдинда бормоқда. Ўнлаб брига-далар ва бўлимлар кунинг йил-лик планининг 3,5-4,5 проценти миқдорда пахта тайёрламоқда-

лар. Калинин номи колхоздаги Қурбон Олдоқулов, Эргаш Дав-латов, «Партия XVII съезди» колхоздаги Файзулла Убайдул-лаев, Қўчқор Худойбергенов ўртоқлар бошлиқ ва бошқа бри-гада-лар шулар жумласидандир. Ана шу бригадалардаги қўчи-лик теримчилар кўшимчило-граммчилар ҳаракатига қўши-либ, кунинг хирмонга 95-105 килограммдан «оқ олтин» териб тўкимоқдалар.

Ўзбекистон ССР обла-стида гузалари дефолиация қилиш-нинг бориш тўғрисида шу йил 6 сентябрга бўлган

МА Ё Л У М О Т	
Биринчи стун — обла-стилар, иккинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.	
Тошкент	30,26
Сурхондарё	19,79
Қашқадарё	13,83
Самарқанд	13,08
Қорақалпоғистон	
АССР	12,60
Бухоро	5,45
Сирдарё	5,26
Андижон	3,13
Фарғона	2,96
Хоразм	1,23
Республика бўйича	11,12

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

Фарғона обла-сти, Киров районидagi «Искра» колхозининг уста пахтакор Божикон Мансуров бошлиқ зеноси бултур Фарғона обла-стида биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилган-лиги ҳақида галаба рапорт берган эди. Зенос аъзолари бу йил 12 гектар майдонда мўл ва эртаги ҳосил етиштирилди, йиғим-те-римини барвақт бошладилар. 6 сентябргача биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 25 центнердан «оқ олтин» териб олинди ва зенос республикада биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини ба-жарди. Тайёрланган пахтанинг ҳаммаси биринчи сорта қабул қи-линди.

Зенос аъзолари ҳар гектар ердан яне 25 центнердан пахта териб олиб, ҳосилдорлигини 30 центнерга етказиш ҳақида ваъда берди. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун терим сурь-атини тобора жадаллаштириптилар. Т. Олимсоев, Ҳ. Каримов, Т. Соёирова ўртоқлар каби кўпнинг килограммчи теримчилар ҳар кун 150 килограмм ва ундан ошириб пахта теришяпти.

М. МАНСУРОВ, «Совет Узбекистони» мухбири.

Республика обла-стида пахта тайёрлашнинг бориш тўғрисида

М А Ё Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — обла-стилар, иккинчи стун — бир кун-да, учинчи стун — давсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — давсум бошидан буён.

Қашқадарё	1,69	15,00	—	—
Сурхондарё	1,03	4,23	0,18	0,51
Бухоро	0,77	1,44	—	—
Андижон	0,43	1,07	—	—
Фарғона	0,44	0,69	—	—
Самарқанд	0,18	0,29	—	—
Қорақалпоғистон				
АССР	0,08	0,24	—	—
Хоразм	0,08	0,08	—	—
Тошкент	—	—	—	—
Сирдарё	—	—	—	—

Шахзода Абдор Ризо Паҳлавий Ўзбекистонда

Эрон шўҳининг укаси шахзода Абдор Ризо Паҳлавий 4 сентябрда Ўзбекистон пойтахтига келди. Узи Тошкент аэропортида Тошкент шаҳар йқроия комитетининг раиси Х. А. Асомов, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри-нинг ўринбосари Ҳ. А. Рустамов ва бошқа расмий киши-лар кутиб олишди. Шахзода Абдор Ризо Паҳлавий шу кунинг Ўзбекистон пойтахтини кўриб чиқди, барча Совет республикаларининг буюкорлари тошкентликлар учун янги иморатлар кўриб бераётган янги қуриш раёонларида бўлди. 5 сентябрда У Бухорога учиб кетди. Шахзода Абдор Ризо Паҳлавий Ўзбекистонда бир не-ча кун меҳмон бўлади (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Партия органдарида кўп йил-лар давомида бенуцдон ишлаган-лиги ва тузилган кунга 60 йил-даги муносабати билан Тош-кент обла-сти партия комитети ҳу-зуридаги партия комиссиясининг раиси Александр Иванович Шку-ратов Ўзбекистон ССР Олий Со-вети Президиумининг Фармонига биноан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан муноқотланди.

МАСЪУЛИЯТ

Партия турмуши

«Москва» колхозининг кўлида Хатирчи район коммунистларининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Унда коммунистларнинг масъулияти ҳақида гап борди. Сўзга чиққан ўртоқлар колхоз ва совхоз бошларининг партия ташкилотлари, қишлоқ коммунистларининг бурч ва вазифалари ҳақида фикр юритишди.

Райондаги ҳамма хўжаликларга, кўпчилик бўлиб ва бригадаларга коммунистлар бошчилиги қилипти. Улар хўжаликнинг вазифаларини бажаришда самарали натижаларга эришмоқдалар.

Район коммунистлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, шу жумладан пахта етиштириш қанчалик кўп бўлса, фаровонлик ва моддий манфаатдорлик шунча ошиши, хўжаликларнинг ишлаб чиқариш қуввати ва эканомикаси шунчалик раванқ топиши яхши билинади. Шу мақсадда колхозлар, совхозлар қишлоқ коммунистларининг ташаббуси билан пахта ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан қўшимча, оширилган мажбуриятлар қабул қилинган. Беш йилликнинг биринчи йилда давлатга 37 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди, ҳар гектардан 26 центнердан хирмон кўтариш район коммунистларининг бош вазифаси қилиб белгиланди.

Коммунистлар йиғилишида ютуқлар таъкидланиши билан, айрим камчиликлар очиб ташланди. Галла, чорва, мева маҳсулотлари етиштириш ва ҳарид қилишда жиддий нуқсонлар борлиги кўрсатиб ўтилди. Ер, суғ, техника билан таъминланиш жиҳатидан бир хил шароитдаги хўжаликларда, бригадалар ва аэроларда ҳосил етиштиришда катта тафовут борлиги мисоллар билан тилга олинди. Мавжуд резервлардан қўнқариз фойдаланиб келинаётганлиги айтилди.

Иккинчи текшириш, — деди мунозарачи сўзга чиққан Калинин номида колхоз партия ташкилотининг секретари Рахмат Хайитов, — ҳар бир коммунистнинг масъулиятини оширадиган эътибор берилмайдиган. Лекин қўшимча партиянинг ишнинг бу муҳим соҳасига етказиб берилади. Пил бўлган катта-катта ваъдалар қилган, мажбуриятлар олган коммунистларнинг фаолияти кейинчалик сурштирилмайдиган. «Ваъда қилдингми, — бажар!» деймиз-у, унинг икросини назорат қилмаймиз.

Ҳар йил пахтани машинада териб ҳақида ҳам шундай ваъдаларнинг бажарилиши чуқур текширилмайдиган. Ўтган йили қўнқариз хўжаликларда машина терими пилани бажаришмай қолди. Бу йил ҳам аҳвол яхши эмас. Агрегатлар тула шай эмас, талай машина ремонт қилинмаган. Мавжуд терим машиналарининг икки сменада ишлаши учун 60 механик-ҳайдовчи етишмайди. Машина теримига ажратилган 9 минг гектар ерда бир қисмининг бегона ўтлар босган.

Коммунист Адолат Санаккулов ва Солиқ Фозилов ўртоқлар хотин-қизлар ўртасида ишлаб, одоб-ахлоқ ҳақида гапирдилар. Йиринк пахтакор, чорвачи ва кўн галларча бўлиб районда хотин-қизлардан бирор колхоз раиси ёки совхоз бўлим бошлиғи йўқ. 160 пахтачиллик бригадасидан фақат иккитасига аёллар раҳбарлик қилади. Ферма мудирлари, табелчи, бухгалтер хотин-қизлар бармоқ билан синарли. Бир вақтларда механик-ҳайдовчи курсларни битирган «зангори чема»ларини бош-

қарган ўнлаб қизлар бор эди. Кейинги икки-уч йилдан бери улардан дарак бўлмади қолди! «КПСС XXII съезди» колхозининг раиси Хамдам Раҳимов диққатга сазовор масалани кўтариб чиқди.

У бундай деди: Коммунистнинг ҳаёт донунинг ҳисобланган КПСС Уставидида мажбурият, ойна-огайнигарчилик қатъий қораланади. Афсуски, районимизда бундай фактлар йўқ эмас. Баъзи раҳбарлар қобилиятсиз, лекин ўзларига яқин кишиларни юқори постларга кўтариб қўйишади. Оқибатда умумий ишга зарар етгади.

Киров номида колхоз раиси Солиқ Умаров характерли фактлар келтирди. Районда ҳодимлар, жумладан ташкилий бўлим мудир А. Мўминов колхозимизда тез-тез бўлади. — деди у, — лекин улар бошланғич партия ташкилотининг ишлари билан қизиқмайди.

Район коммунистларининг масъулиятини ошириш юзасидан қимматли маслаҳатлар ўртага ташланди. Йиғилиш аниқланган камчиликларни бартараф этиш, қилинган тақлифларни амалга ошириш юзасидан қатъий қарор қабул қилди.

Л. ЭРГАШЕВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ЯНГИВОЗОР, (Тошкент области), 6 сентябрь, (ЭТАГ). Бугун Юқори Чирчиқ районидида «Политотдел» колхозининг маданий саройида Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум қатнашчилари КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорлари асосида қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг секретари Х. Р. Мусахонова докладини муҳокама қилдилар.

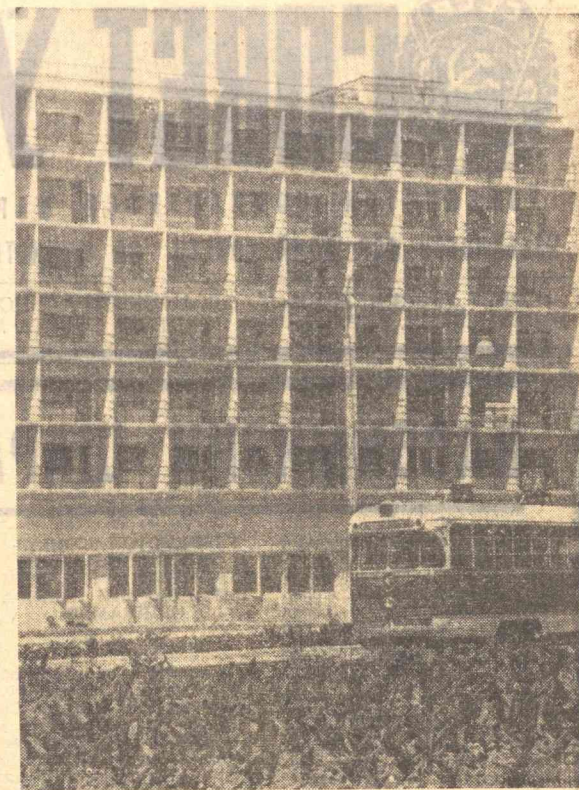
Бир овоздан қабул қилинган қарорда қишлоқ маданиятини янада юксалтириш тадбирлари белгиланди.

ЕШЛАРНИ ҲАРБИЙ ВАТАН-ПАРВАРЛИК РУҲИДА ТАРБИЯЛАШНИ КУЧАЙТИРАЛИК

ФАРҒОНА, (ЭТАГ). Бу ерда область партия активининг йиғилиши бўлди. Бу йиғилиш ешларини Ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг янада яхшилаш ва аҳоли ўртасида оммавий муҳофафизни кучайтириш масалаларига бағишланди.

Докладчи Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсуддинов ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар таъкидлаб ўтганидек, ешларини Ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг кучайтириш соҳасида анча иш қилинди.

Ешларни Ватанга садоқат руҳида ҳамда Совет Қурулди Кучларининг жанговар традицияларини руҳида тарбиялашнинг кучайтириш тадбирлари белгиланди.

Бугунги Тошкент. Сапёрлар майдонида «Россия» меҳмонхонаси қад кўтарди. Суратда: янги меҳмонхонанинг ташқи кўриниши.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

Қорақалпоғистон журналистларининг съезди

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қорақалпоғистон журналистларининг съезди бўлиб ўтди. Союз правленийсининг раиси, «Совет Қорақалпоғистони» газетасининг редактори А. Муртазоев матбуот ходимлари вазифалари ҳақида доклад қилди.

Съезд журналистлар союзи правленийсини ва Ўзбекистон журналистларининг III съездида делегатлар сайлади.

ФОТО МУХБАРЛАР СЕМИНАРИ

САМАРҚАНД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ўзбекистон Журналистлар союзи Самарқанд область бўлимининг ташаббуси билан яқинда фото мухбирларнинг семинари ўтказилди. Семинарга район ва кўп тиражли газеталарнинг штатли ҳамда штатсиз фото мухбирлари қатнашди. Семинар қатнашчилари фотожурналистикага оид лекция ва суҳбатларни тингладилар. Улар билан суратга тушириш, клише тайёрлаш юзасидан практик машғулотлар ўтказилди. «Ленин йўли» ва «Ленински йўл» область газеталари редакцияларининг фотоллабораторияларида бўлдилар.

Л. ЭРГАШЕВ,

БАХТ УЙИ

Нурота район хотин-қизлар совети ҳамда ЗАГС бюросининг ташаббуси билан район марказида «Бахт уйи» очилди. Бу ерда сенишган ешлар «Бахт уйи»нинг очилиши район бирлашган касалхонасининг ҳамшираси Муборак Ражабова билан савдо ходими Искандар Ёқубовнинг, Самарқанд давлат университетининг студенти Сабоҳат Аҳмедова билан ўқитувчи Иброҳим Исмоиловнинг ниҳон тўйлари билан бошланди.

Район хотин-қизлар Советининг бу ташаббусидан аҳоли миннатдор.

М. РАҲМАТОВ.

Бутуниттифок гидротехника ва мелiorация илмининг таълимий институтининг қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. И. Бобченко раҳбарлигидаги экспедицияси аъзолари Мирзачўлда ернинг шўрини кетказиш устида катта илмий иш олиб бормоқдалар.

Узоқ йиллардан сўнг олимлар коллективининг ернинг шўрини кетказишнинг аниқ тадбирларини ишлаб чиқдилар. Бу тадбир шундан иборатки, шўр ерлар йил бўйи маълум нормада ювилиб боради. Баҳорда ва кузда обдан ювиладиган, чигит экилади. Эса ювиладиган далада эда шўли етиштириш мумкин.

Экспедиция аъзолари шўри тазаланган ерда деҳқончилик қилингандан сўнг ернинг яна шўрланганига қарши қандай тадбирлар амалга ошириш лозимлигини белгиладилар. Улар, бундан ташқари, пахта етиштириш даврида ҳам шўрга қарши кураш усулларини ишлаб чиқдилар.

Институтнинг мелiorация ишларини механизациялаш бўлими зоналарнинг трансиексий қурилиш технологиясини ишлаб чиқибди. Бунда эгилувчан полиэтилен найларидан фойдаланилади. Бу найларнинг диаметри 100 миллиметр бўлиб, 1,5 метрдан 2,5-3 метргача чуқурликда ётқизилади. Бу усул мавжуд механизацияланган дренаж ётқизиш методидан уч марта арзонга тушади. Қўл кучи билан бажариладиган ишдан эса 5,6 марта арзондир. СУРАТЛАРДА 1. Экспедиция ходими Виктор Шаронов трансиексий дренаж найларини ўрнатмоқда. 2. Институт аспиранти Виталий Буравцов ва мелiorация ишларини механизациялаш бўлими бошлиғи техника фанлари кандидати Е. Д. Томин ўртоқлар полиэтилен дренаж ётқизиш сифати билан танишмоқдалар.

А. Горюхнин фотолари. (ЭТАГ фотохроникаси).

ЗАРБДОРЛАР

(ХАТЛАРНИ ЎҚИГАНДА)

Баракали меҳнат кишиларини улурлайди, уларни алга ташитирилади, обрўсини оширади. Қосим Сафаров ҳам меҳнати билан эътибор қозонган кишилардан. Мухбир С. Нагаев Қосим Сафаровга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилганлиги муносабати билан ёзган мақолада таъин меҳнат фаолиятини инфодалаган. Қосим Сафаров сўнгги уч йил ичда пахта қишмида равида 710 кубометр ҳамда маъдан қазиб чиқарди. Ҳозир Олмалиқ конларида машинаси бўлиб ишламоқда. Иккундор меҳнаткор пармалаш станокларини реконструкция қилишда актив иштирок қилди. Уни жорий этишда бевосита қатнашди. Ана шу йилнинг туфайли корхона 30 минг сўм фойда қўрди. Ишлаб чиқариш топирида унинг ҳамшира ортиқ билан адо этган меҳнатини Қалмоқов қондаги кўпгина ишчиларга ўз таърибларини ўргатди. Аяқига ешларнинг устози.

Анжидон машинасозлик заводининг смена мастери Бўрибой Шерматов ҳаммасилари эришадиган муваффақиятлар билан завқланади. Унинг «Меҳнатда бахт тошга йиғиш» сарлавҳали мақолада ўзи билан бир корхонада ишловчи Ҳамиджон Исҳоқовнинг ибратли ишлари мақталади. Ҳамиджон оддий ишчилан лех бошлиғи дарасизгача кўтарилган мутахассис. Республикада халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун яқинда Ленин ордени билан мукофотланди. Кейинги беш йил ичда у йигирмадан ортиқ рационализаторлик тақлифлари берди ва ишлаб чиқаришга жорий этди. Бу эса йилга 40 минг сўм теңамонда. Мирза Реапов, Иван Куренин, Борис Ямпольский, Али Хайров ўртоқлар Ҳамиджоннинг қўлида касб ўрганган кишилар. Улар шу кеча-кундузда лех бошлиқлари ва смена мастери бўлиб ишлашмоқда. Ҳамиджонга ҳамма ҳавас қилади. Шулар қатори Бўрибой Шерматов ҳам ундан кўп нарсаларини ўрганиб олмақда.

Хазорасп колхозларда қурилиш ташкилотини гишт терувчилар бригадасининг бошлиғи Сайдамет Инонотов ҳам яқинда Ленин ордени билан таъдирланди. Ордени унинг кўп йиллик баракали меҳнатлари эвазига берилган мукофотдир. Мукофот С. Инонотовини анга асарларга руҳлан тирмоқда. Унинг бригадаси ҳозирнинг ўзидаёқ ўн ойлик пилани бажариб қўйган. Шу қолди, бинорлар ҳақида мақола ёзиб юборган ўртоқ О. Қосимов С. Инонотовнинг беш йиллик топириқларини бажаришда янада янги зафарларга эришувини тилайди. Қўлимизда даста-даста хал. Уларда турли касб эгалларининг халқ хўжалигини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссалари рақамлар ва мисоллар билан кўрсатиб берилади. Анжидоннинг Т. Ахмадалиев, Т. Абдураҳимов, бинор Абдулла Ходжонқовини ва меҳнаткор Эргашов Оринповнинг иккундор меҳнатини мақтамоқ, наминганли В. Қўинов «Анжидон» жамеиясига, трест коллективининг кўлиб уй юки бинорларни қуришда эришган зафарларидан қувонади. Н. Охунқовнинг хабарига Бухоро районидида «Ленинград», «Октябрь», «Пахтакор» колхозларига хизмат кўрсатадиган таъйириш пункти янги мавсумга тахт қилиб қўйилганлиги

таъинданади. Фарғоналик Ю. Эминов Олтиариқ район газ хўжалиги контролсининг азаматлари қишлоқларни «анжидон олов» билан таъминлашда жонбоали қўрсататганликлари ҳақида муноза билан ҳикоя қилади.

— Олтиариқ район «Узелькозтехника» бўлимининг меҳнаткорлари янги ерларни ўзлаштиришда намуна кўрсатмоқдалар, — деб ёзди М. Маданиев. — Кейинги ярим йилда 1 миллион 26 миғ ўрғина, 1 миллион 363 миғ кубометр туғроқ ишлари бажарилиди. 450 гектардан ортиқ ер деҳқончилик учун таъйириб қўйилди. Меҳнаткорлардан Отажон Холиқов, Ҳамдам Эргашев, Анвар Пўлдошев ўртоқлар ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик пилани бажариб қўйди.

Ленинград район колхозларда қурилиш ташкилотини, Қашқадаро экспедициясининг геологлари, Хива шаҳридаги 79-автомобил коллективни, Бухоро ирригация тармоқларининг меҳнаткорлари, «Ташкелмаш» заводининг меҳнаткорлари, Сурхобда бўла-қўриқ ерларни ўзлаштиришда меҳнатқилинган башқарма азаматлари ҳам беш йиллик марраларни баринатор эгаллаш учун мусобақани кучайтириб юборилди. А. Тошматов, З. Талайбеков, Б. Полвонов, Т. Мустафоев, Н. Юнусов, Х. Тоширраев ўртоқларнинг хабар-мақолаларида ана шу зафарист коллективлар эришадиган зафарлар тилга олинди.

АХЛОҚ, ОДОВГА ДОИР

ХУШМУОМАЛАЛИК ҲАҚИДА

«Хушмуомалалик коммунистик ахлоқнинг ажралмас бир қисми бўлиб, бу Совет кишиларига хос фазилатлардан биридир. Хушмуомалалик кишиларини дўстона коллективга бириктириувчи восита. Хушмуомала бўлишлик, ширин тилик инсоннинг энг олжаноб хусусиятларидандир. Бундай фазилат эгаси бўлган кишилар халқнинг ишонч ва ҳурматига сазовор бўладилар.

Тил воситасида инсонлар бир-бирларини билан алоқа қиладилар. Фанрлашадилар. Тил шундай кучга эгаки, чуқур маъноли сўзларни ақилдан инфодалаган ширин тилли кишилар чиройли ҳуснага эга кўнрақлар ҳам халқ қалбидан кўнг урсин олади. Халқ хушмуомаласига сазовор бўладилар. Улар мутафаккир Алишер Навоий: «Мулоимини тақалламу ваҳшиларини уфат сари бошқару, фуеунгар афсун билан йиллонини тушқидан қичару» (яъни ширин сўз шунчалик яхшики, у ваҳшиларини уфат қилади, илонини ниндан қичаради) деган эди. Доинишманли халқинининг: «Яхши сўзга йлон ниндан чиқади, ёмон сўзга пил қўнқидан чиқади», — деган мақоли ҳам бор.

«Тил билан жароҳатланган яра тузалмайди», — деган халқимизнинг ҳикмати сўзларни ҳам кишини ширин тил, хушмуомалада бўлишга чақиради. Ҳақиқатда ҳам аччиқ тил заҳарини нашта синади. Бу нашта заҳарини — жароҳатини фақат юмшоқ сўз ва ширин тилига тузата олади. Ёмон тили кишилар ақ кўнқига озор беради, ранжитади, жароҳатлайди. Наттижада ўзи ҳам ёмон кўнға дучор бўлади. Ақли, идроки кишилар ҳар бир сўзини кўнқидан чиқаришда эҳтиёт бўлиб, ўйлаб чиқаради. Ва унга аҳамият бериб боради. Бундай кишилар кеккайиб, заҳархандлик, феъа бадилик, хушомадгўйлик, сохталик, қалбонлиги йилрайинг-хилла қабиллардан холидирлар. Ҳар қандай мансаб ва мартабага эришсалар ҳам кишилар билан доим хушмуомала бўладилар.

Ҳозир жамиятимиз кишидан эгил аялаб келтириб, одоби, хушмуомалада бўлишга талаб этади. Бу талаб мақтабди, тарбия ўқотларида, идораларида, ўйла, қўлда, одамлар орасида меҳмон дўстлигида, тўйда, байрам қўлиларида истироҳат жойларидан, савдо шохобчаларида, коллектив орасида ва ҳоназо жой-

ларда амалга оширилади. Айниқса: ўқитувчилар, тарбиячилар, медицина ходимлари, идора бошлиқлари ширин тили, ёқимли сўзларга бой бўлишлари замонамиз талабига мосдир. Мен Тошкент медицина институтининг қўлоқ, бурин, томоқ касалликларни клиникасига қўлоқини қўрсатгани киридим. Қари врач қабул қилиб, болохонадаги бир аёл ихтиёрига чиқарди. Одий кишинингимданми, аёл унча эътибор бериб қарамади. «Сиз анча ёшга кириб қолбисиз, қўлоқингиз бундан баттар бўлади. Тузалмайди, — деди. Унинг олдида кирганимдан ортиқча ҳафа бўдим. Бундай худқ совет шифокорларимизга худқ доғдир. Касални тузалмас ҳам майли, лекин дилим оғригани ёмон бўлди.

Аптека ходимлари дори олувчиларга доридан фойдаланиш, ишлатиш йўларини эримай айтиб берсалар қандай яхши. Савдо қўлдилари ўзи сотагани молларнинг нарх, хусусиятларини, ишлатиш йўларини кишда яхши билишлари керак, мол олувчилар кирганда ширин тил билан: «келсинлар, қандай материал ёки нарсас керак», қабил саволлар бериб, унинг диди тўғридаги нарсасини эримай топиб беришса, одамлар ҳам хурсанд, план ҳам юз. Бировдан маълум нарсани илтимос қилганда «Мумкин бўлса айтиб беришимиз», қабил сўзлар ишлатиш бошқаларнинг қўрсатган ёрдами учун миннатдорчилик билдирувчи сўзлар: раҳмат, ҳамма соғ бўлинг!» қабил сўзлар хушмуомалалик белгисидир.

Қўлимизда ўнгайсиз ҳолат юз берганда «кечирасиз», «билмай қилдим» қабил ибораларни қўлилаш, автобуста чиқарганда болаки хотинлар ва мўйсафид оталарга йўл бериш: уларга ўтирган жойларини бўшатиб бериш одамларнинг халқинингизга, айниқса ешларга ўргатиб бориш биз кексаларнинг вазифасидир. Ширин забон ҳам, аччиқ забон ҳам бир оғиздан чиқади. Шундай экан, хушмуомала сўзга не қонот. Хушмуомалалик ўйил-қизини ҳамма ҳавас қилади. Воғта етказибди фарзандларимизни пиринсухбатлиқда ҳам, меҳнат-саварлиқда ҳам бағрага намуна бўлса қандай яхши.

Иброҳим ОХУНОВ.

Учқўрғон район, Учқўрғон посёбқислида яшовчи кекса пенсиякор.

МАҲАЛЛИНИ СОВЕТЛАР ИШ ТАҲРИБАСИДАН

ТАРАДДУД

Бухоро воҳасининг бағри кенг. Унинг бепеон майдони Нидерландия, Бельгия сингари мамлакатларнинг территориясидан анча катта. Заминимизнинг усти ҳам, ости ҳам бойликка кен. Бухоро — Урал гач қувири довуруғини бутун жамон билади. Бу йирки трасса кўп миллатли Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги ленинча дўстликнинг ёркин рамзи бўлиб қолди. Янги беш йилликда пўлут қувурлар орқали мамлакат саноат корхоналарига табиғий газ етказиб бериш тағин ҳам кўпайтирилади. Саноат қабил қишлоқ хўжалигининг барча термолари ҳам тез юксалиб бормоқда. КПСС XXIII съезди номи Аму—Бухоро машина каналининг қуриб ишга туширилиши область меҳнатқашларига ҳаётида катта аёкса бўлди. Эндиликда аспрал сола сувга ташна бўлиб ётган чўللар ишил пибосга бурканипти. Амударё суви воҳада пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш имконини берадир.

КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини ижроилик билан амалга оширадиган деҳқонларимиз бу йил она-Ватанга 330 минг тонна «оқ олтин» сотишга аҳд қилишган. Ҳозир пахтазорларда шу юксак мажбуриятни тўла қоплайдиган даражада ҳосил тўпланди. Эндиги вазифа пахтанинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай, қисқа муддатларда йиғиб-териб олишдан иборатдир.

Пахта йиғим-терими гоёт мураккаб ва масъулият кампанядир. Шунинг учун биз маҳаллий Советларнинг бу соҳадиги вазифаларини белгиллаб, уларнинг жанговарлик фаолиятини оширишга қаратилган тадбирларини ишлаб чиқдик. Маҳсул меҳнаткор Маммажон Дедажоннинг қимматли

ташаббуси барча район, қишлоқ Советларида кўриб чиқилди. Ҳамма ерда мохир меҳнаткорларнинг қаҳқирини қўлаб-қувватланди. Областики меҳнат-ҳайдовчилари мавсумда 63 миғ тонна пахтани пўлут этаклардан тўкишга енг шимардилар. Шу мақсадда барча «зангори кеме»лар теримга шайлаб қўйилмоқда. Бу йил Бухоронинг ҳамма колхоз ва совхозларида 1500 дан ортиқ «зангори кема» ишлайди. Қоракўл, Гиждувон, Бухоро, Навоий, Ромитан район хўжаликларидида машина теримда катта силжишлар бўлади.

Шу кеча-кундузда маҳаллий Советларнинг, барча депутатларнинг асосий диққат-эътибори терим машиналарининг мавсумда тўла унум билан ишлатиш таъминлашга қаратилган. Қоракўл район Советининг сессиясида қишлоқ хўжалик доимий комиссиясининг хисоботи эшитилди. Доимий комиссия раиси депутат А. Абдуқодиоров район хўжаликларидида машина теримига таъйириликнинг боришини атрофилик таҳлил қилиб, мавсумга ҳозирликни тезлаштиришга қаратилган тақлиф ва мулоҳазаларини ўртага ташлади. Сессия Сайёб, Жигачи қишлоқ Советларидаги «Октябрь», Карл Маркс номи, «Искра» колхозларининг пахта йиғим-теримига таъйирилик соҳасидаги тажрибаларини ёйишини тавсия этди.

Ромитан район Совети янги ташаббус кўрсатди. Бу ерда машина теримини сифатли ўтказишни контроль қилиб борувчи комиссия тузилган. Бу комиссияга депутат ўртоқ К. Ли бошчилиқ қилмоқда. Яқинда комиссия аъзолари райондаги «Москва», «Ленинград», Карл Маркс номи колхозлар ва «Ромитан» пахтачиллик совхозининг айрим бўлимларида «зангори кема»ларини икки сменада

ишлатиш учун механик-ҳайдовчилар етишмаслигини аниқлаб, бунинг олдини олишга қаратилган тадбирларини белгиладилар. Шунингдек, депутатлар машина теримига ажратилган майдонларни қўздан кечириб чиқмоқдалар. Ромитан район хўжаликларидида бу йил 292 терим агрегати ишлайди. «Зангори кема» бункерларидан пландаги 8900 тонна ўрғина 10.000 тонна «оқ олтин» тўкилади. Бу ўтган йилдагидан қарийб икки хисса кўпдир. Район пахтакорлари мавсумда 120-150 тонна пахта териш учун қўрашаётган область Советининг депутатлари М. Барноева, Н. Пўлатов, К. Умарова, К. Фозилов сингари мохир механик-ҳайдовчилар билан ҳақли равишда фархланиладилар.

Депутатлар тарбия ва ташкилотчилик ишларидаги эмас, балки ишлаб чиқаришда ҳам бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Навоий районда Нарпай қишлоқ Советининг депутатлари Т. Мустафоев, Д. Абулрешов ўтган йил мавсумда пўлут этакларда 100-110 тоннага етказиб пахта теришган эди. Улар Маммажон Дедажон хатини ўқиб чиқибшан, райондаги барча механик-ҳайдовчиларни ҳар бир машинада қамиди 150 тонна «оқ олтин» теришга қаҳқирдилар. Нарпай қишлоқ Совети депутатларининг қаҳқирги барча механик-ҳайдовчиларнинг гайратига ғайрат қўшди. Шундай қилиб, «Нарпай» совхозининг механик-ҳайдовчилари янги ҳосилнинг қарийб 65 процентини машинада териб оладилар. Вобкент райондаги Жданов номи колхоз механик-затари СССР Олий Советининг депутаты А. Мавлонов, шу райондаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати М. Қандов, Ромитан райондаги Свердлов номи колхозининг ме-

ҳанизатори, область Советининг депутаты А. Қўлмалов, «Ромитан» совхозидан М. Барноева ўртоқлар бошлиқ бригадаларда пахта ҳосилнинг 80-90 проценти машинада териб олинди.

Маҳаллий Советлар қишлоқ хўжалик ишларининг ҳал қилувчи устозларидида депутатлар ва доимий комиссияларнинг фаолиятини янада ошириш ҳамда пахта йиғим-терими даврида меҳнатқашларга маданий-маиший қизматини таъминлаш этиш юзасидан ҳам муҳим тадбирларини амалга оширмоқдалар. Чунонинг, қишлоқ хўжалик доимий комиссиялари колхоз правленийлари ва активлар билан биргаликда пахта терим машиналарини, ҳосилни қўн-қорқориз таъмин учун керакли автотранспорт, машиналарнинг тахт қилиб қўйилганлигини назорат қилиб чиқмоқдалар. Қўлимиз килограммчи теримчиларга қанор ва этакларни етерлик микдорда

ШОАХМАД ОТА ШОМАХМУДОВ ИЗИДАН

ХАВОЗАНИНГ ХУМОРИ

Кўчасидан ўтиб кетаётган, манави амакининг кўриб қолгани. — Ота гишт олиб бераётган халиги ҳам-роҳини кўрсатди, — исми-шарифлари Усмонов Раис, эси танишларимдан. Қарасам, кайфияти чатоқ. «Уйим босиб қолди» дейди. Булар ўйлаб қарасам, икромончи учрамаданоқ ишим битиб қолди. Раисга мўлаҳиман айтган эдим, шунақага сенинг кетгани, асти қўйвераси! Кўч-қўло-нини битта машинага ортиб, ўйим-ни олиб келдим. Кампирим — Гўлсум аянига меҳмонларни жу-да яхши кўтиб олди.

Қарасам, янги кўшиларимиз «сервисот» оилалардан экан. Аж-ратиб берган хонамизга бу буюм-ни сисса, унисс сийгайди, унисс сисса буюми... Хўш, нима қилиш керак? Ўзинг олиб келган кўш-нининг нараси ташқарида тури-ши ахшири? Шундан кейин янги кўшилар ўтирган хонага туташ-тириб яна битта хона қуриш-ни тугилиб қолди. Гишт, ёғоч ва тахминан бор эди. Хумори бў-либ қолган эканамми, ишимиз жунашиб кетди. Хона бир қафта-ида сувоқдан ҳам чиқди. Кўш-нидан ердан берилди. Кўшмин не-га яна лойга урганимни энди билгандирим?

Холмат ота Толиповнинг биз-юниқ насабига қизиқиб қолш-сабобларини сўрайдирим.

— Эке, бунинг тарихи узоқ, — деди ота ва кўлиб қўйди.

— Ўрдадаги мактабда тахсил-кураётган болалардан бири ўш-дан кочди. Домларнинг таъ-рири ва ўғимдан азда бўлиб қолган болаларнинг мактабдан-этак сийиб кетишларида ҳамма-кўниқиб қолган бўлса ҳам, хали-ти талабанинг ўқишхонани тарк-этиши маҳаллада турли гап-лағо-га сабаб бўли.

— Толиб аканинг ўғли мас-те-ро-ро-йлар билан жораммиш.

— Боло нодон бўлмаса шундай қилармиди?

— Ҳамма айб отасида.

Аммо меҳнатни қарлайдиган асли буюмкор Толиб ака ўғли та-рифида бўлди, усталининг ати-гидан тўт, нимадан чиқма, бара-ка толасан деди у.

Асримизнинг бошда ишбилар-мон уста бўлиб қолган Холмат ота шаҳардаги ўйлаб тикати болалар, юзлаб уй-жойлар қурилишида тер-тўқди.

Устанинг доғруғи Тошкент до-расидаги чиқиб кетган эди. У гоҳ Самарқандга, гоҳ Жамбулга, гоҳ-Шарҳисага ёхуд Кўшода пайдо бўлар, ўтган йўлларда аса мух-ташам, бежирим ва мустақим иморатлар қад қўтариб қоларди.

Ота Тошкентда Ойторб револю-цияси галаба қозongan йиллари халқон билан аслайди, ўша йил-лари у миллий отишни ҳам, кў-шини айтишни ҳам ўрганди. Йи-қилоб отрядлари сафида гурс-гурс қадам ташларкан, тили ун-ча келишимасида, қуролдошлари билан революция қўшиқлар ай-тар, революция манфатларини ҳимоя қиларди. Милитини деоврга суйиб қўйиб, ишлаган пайтлари ҳам кўп бўлган.

Улуғ Ватан уруши йиллари арафасида ҳам, уруш йиллари ва ундан кейинги пайтларда ҳам у Ўзбекистон пойтахти ободончи-ли йўлида жонобозин кўрсатиб ишларди. Муқимий театри қури-лишида алоҳида ғайрат ва ташаб-бус кўрсатди. Республика пар-тия ва ҳукумати атоқли буюмкор меҳнатини муносиб тандирлаб-келиди. Хўшмат отанинг кўсига-меъла тақди.

Сўбатимиз яна эндила манзу-ида бўлиди. Холмат ота бироз қалға чўмга, деди:

— Уқрида буюнча ер қимир-лашларининг бир нечасини кўр-ганман. 1902 йилдаги Андиқон андиқон дахшатлари халқ халқ кўз олдимдан кетмади. Ўша йил-лари мен темир йўл қурилишида ишлардим. Ўзила ваҳимаси биз-

ни Андиқонга етканди. Ер сил-июни шаҳарнинг бошига шу қадар оғир қўнлар солибдиган, айтгани тилин ҳам бормайди.

Анда шуларни ўйлаб туриб ху-куматимизга қайта-қайта раҳмат дейман. Ахир, Тошкентда ҳам оз-мунча уй-жой қуриш бўлди. Аммо, одамлар бирин-кетин бош-пана олдиди. Гоҳ қўчага чиқиб туриб, қурилиш материаллари ёр-тиб Чилинзорнинг қўнотбор то-монига оқибётган машиналар қар-вонини кўрганимда ёғимни уш-лайман. Кеча-қундуз тинмайди бу қарвон. Назаримда, қишга Тошкентнинг ҳамма томонини ос-монлар уйлари тўлдириб юбара-ди.

Шу пайт кўча эшикдан иккита қизалоқ дўш-дўшлаб кириб келди. — Кела қолсангиз, ана қиза-ларим, — дед қўчогини очди қар-и. — Сўлар болаларининг болалари-нинг болалари, чеварларим! Ҳам-маси бўлиб 18 та.

Биз ота билан хайрашадим. Ҳа-ли тетик, хўшчақчақ пийри-ба-давлат оқсоқол бизни эшиккача кузатиб қўйди.

У ҳолисига қайтиб кириб яна ишга уйнаб кетиши аниқ. Ҳа, ода-ларнинг тақдирини ҳақида қайту-радиган, ҳавозанинг хумори ту-тиб юрган ота ҳали сафда.

О. ҲАКИМОВ.

Чилинзор райони.

У Н У Т М А

Аннал ПУЛАТ

Пахта йилги-теримига тайёргарлик кўришни ўз хилга ташлаб кўйган бир беғам бригада бошлиғига оқнасининг айтганлари.

Жоним болам, эшит айтган сўзини, Емон ишлаб сарғайтирма юзини. Маъжисларда катта ваъда бергансан. Тенгарида «қир» деб кўрақ бергансан. Бир нафас ҳам унутмагин аҳдинги. Гафлат босиб, қайдадир бахтинги. Кезиб чиқдим ҳеч нима йўқ деганда. Беғамлик бор қўшинидага, ялганда. Ҳар хил ўтлар босиб кетган пахтагини. Оёқ ости қилма, болам, бахтинги.

Ўтган йил ҳам қолган эдинг арқонда. План тўлмай эл олдида шармизди. Ёр йиғитга уятдир, бундай қилиш.

Бу ахволда қуздан қимчасан сиплиқ. Унутмагин, ҳозир ҳар дам ғанимат. Ғайрат қилиб, далада қурсат ҳиммат. Ўзгашмасин белда асло белбоғинг.

Зафар билан қилпирасин байроғинг. Вақт ўтказиб юрaversанг тўй тўйлаб. Бошини қашиб, қоларсан сўнг ўй-ўйлаб. Ёмгир ёғиб, қуз қўрсатди ўйини. Асил мардлар бўзма асло сўзини. Инсоф билан қўшни майдага қара.

Ҳавас қилар пахтакор, ишлар сара. Меҳр қўйиб илгорлардан ўрлаб ол. Қараб турмай, бор қучингни қий сод. Хосияга ҳосил қўш-пишасини қўзганг. Қўзандир, унутма, зар, олтин қўзганг.

Сирдарёдан мардомлар қадам бос. Қуруқ ваъда, мард йиғитга бўлмас хоҳ. Машинага тайёр бўлганин ерларинг. Техникани пухта билсин шерларинг.

Баланд кўтар мусобаба байроғини. Хирмон билан тўлдир далаг ҳар ёғини. Ана шунда зафар сента бўлғай ер.

Жоним ўлим, сўзим унутма энҳор.

ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИДА

Пайриқ район чорвадорлари давлатга пландаги 1 миллион 755 минг ўрнига 2 миллион 500 минг дана тухум топшириб, йиллик планни муваффақият билан анча ошириб бажардилар. Район чорва-дорлари йил охирига яна 500 минг дана тухум тайёрлашга сўз бердилар.

Р. СУЛТОНОВ.

Пост аъзоси.

Вухоро область, Гиндуван рай-онидagi «Тошровот» совхозининг чорвадорлари давлатга сўз сотиш йиллик планни 103 процент қили-б адо этилар. Совхоз чорва-дорлари яна 160 тонна сўз тай-ёрлаш ҳақида ўз зиммаларига мажбурият олдилар.

З. ОТАЕВ.

Пост аъзоси.

Булунгур районида нарасили «Узбекистон Компартияси 40 йил-лиги» совхозининг азамат чорва-дорлари дағал хашак тайёрлаш-планини 125 процент қилиб бажар-диларини ҳақида рапорт берди-лар.

Б. ПИРНАЗАРОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

Қишлоқ хўжалик фанлари на-ндидати, паррандачилик бўйича жаҳон илмий ассоциациясининг аъзоси.

С. АЗИМОВ.

«ВАЪДАЛАР ЁЛҒОН ЭКАН»

Меҳнатнашлар депутатлари Қашқа-дарё область Совети икромия комитет-ти хабар қилди:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 30 июль сонида босилган «Ваъдалар ёлғон экан...» сарлавҳали танқидий мақслада тилга олинган фактлар текширилади ва тўғри деб топилди.

Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган партия анжани-инидаги маълумот қўрилишнинг аҳоли ва ун ахшиллаш чоралари ҳақидаги масала кенг муҳокама қи-линди. Савдо, енгил, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноати оҳороналари қури-лиши суси бораётганини донадилар ва музокарада сўзга чиққан ноту-рлар қатъий танқид қилинган, 13-ку-рилиш трети «Узбекистон» газетаси-да босилган раҳбарлардан йўл қўй-илган нуксонларни тезда бартараф қилишни талаб эдилар. Областа-да қурилиш ишларини яхшилашга қар-ратилган тадбирлар белгиланди.

ЎЗБЕКИСТОНДА БОЛГАРИЯ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

Николай ИВОВ

БИР ҲОВУЧ ЕНҒОҚ

Кеска раис арпа бошоган энди сар-ғайганда кучли довуздан сўнг сар-салхонда вафот этди. Продан ўрни арафасида унинг ўрнини етгаларди.

Даредан ўтаман дейсан у. Йўл тополмайсан, — деди у шивирлаб ўнган. — Уларнинг юрагига кирол-майсан...

Хар кеча шу тақорор бўларди. Эски раиснинг қўйиллаб қолган ўли-га кўчиб келгандан бери шу қае-лар унинг пешанасини тириштирар, қўларидан уйқуни қочқарди.

Эгзи охишонада истиқомат қилу-чи соқов Латин ҳам нечаларини бе-дор ўтказарди. У деразани оқимасди, чироқ ёқмасди. Паст бўлиб, минги, қотмадан келган одам эди Латин. Кундуз кунлар у қўларини ёйиб, қўларини ердан узмай юрарди. Қор-юғ тушуши билан ётоғига кириб олиб охишни ёларди-да, деразига тикилганича соатлаб ўтирарди.

Унинг кўз олдимдан эски раис қиёси кетмасди. Марҳум раис-лик қилган пайтда ўстаган учунми, ё у билан бир ҳовлида ашагани учунми. Продани у хўшамасди. Шунга қарамай, соқов унинг ҳар бир кадамни тегишлар, нечаси ҳам, кундуз ҳам кузатиб юрарди.

Хозир ҳам у дераза олдида жу-жикноб тураркан, Продан чироқни учирини учун бир неча марта қу-лини қўзди, охири учирди. Леана соқов қимир этмай ўз жойида ту-рарди. Кундуз кунлар баъзан у йўқ бўлиб қоларди, баъзан отлар-нинг олдида қимирларди. Кейин аса уядаги, қовилдаги ҳамма марсалар-ни бир-бир қўздан кетириб чиқар-дида, охишона элинига бориб ўти-рарди. Четдан қараганда, уй ҳам, боғ ҳам, кўннингчи, шу қовилдаги ҳамма нарсани унинг шахсий мулки-дек эди. Леана қишлоқдаги бирор-та одам унинг қардаш пайдо бў-либ қолганини, марҳум раис уни қардан соқиб келганини билмасди. Латин янаш қайларди. Шунинг учун бўлса керак, ҳамма уни из-вошчи, ёки бўлмаса отқорлар деб биларди. Аслида аса, Латиннинг ху-мари кўп эди: дурдогорлик қиларди,

ҲИКОЯ

аравалар учун қилдиран, айри-пай-шасалар ясарди. У дам олиш нима-лигини билмасди. Шунинг учун ҳеч-ким уни гапта солмас, халакат бер-масди.

Хозир ҳам шундай эди. Раис ту-риқ отин изовшга қўйиш билан овоза экан, терлаб, қип-қизариб кетган Латин қўйилган ёғоч ай-рини тизасига тираб агарди. Қат-ти ёғоч унинг қўлида қирчиларди.

— Майли, ушча ҳам қўшиб ола-ман! — деди ўнган раис янглаб-қўйди. Соқов аса соқовни қўйлаб қалласини гулхон томонига ет-ганча ҳамон ёғочни қайтарди. Бу ҳолатда у жуда кичкина қўриқча-ди.

— Истиқомат қарашмасин! — Соқов қимир этмади. Унинг бутун фикри ёғоч айрида эди. Бир маҳал у кифтларини қўтариб, бошини ел-наларни ичига олди. Кейин бор қу-чини тўлаб ёғочни бунди шешилди, қўнроқ қўлга жойи қўриб элиб кет-ди. Кейин сизди. Соқов бир пас-лик қолди. Вироқ унинг боғ жим-лиги бор динчигагина давом этди, кейин ўриқдан туриб қўларини ёйди, бир нараса деб қўллариди.

— И-и-и! — деди Латин. Афтидан соқовлигиндан жаҳли чиқди. Нурез қўларини қўздай ёйиб, раиста бир ўрқадан Унинг бундай қарашини сиз биринчи марта қўрилиб эди. Унинг четга олиб пешанасини чиқ-тиришди, лекин йидамай от қў-шида давом этди. Латин ҳали ҳам ўзини боқмай, у ёғочдан бу оғи-га отирганини ташлаб тебраниб ту-рарди. Бир одам сўнг раиснинг ол-дида келди-да, қўларини пир-пи-ратиб, навозининг шотинини унинг қўлидан олди. Кейин қайшлади, юганин ердан қўтарди, уни отнинг устидан ўтказиб, изовш суячигага ўлиб қўйди.

— Яхши, — деди Продан ва нима

қилишини билмай, уйга кириб кетди.

Кўп ўтмай у қийиниб чиқди. Латин тириқларини тиззаларига та-риб, изовшда уни кўтиб ўтирарди. Аввалгидек қўларин ерга қалаган, ишчиллаб нафас оларди.

Дареданга борамиш, бундоғор-ни айланиб келамиз. Шунда деб Продан соқовнинг ёнига ўтирди. Латин бошини қўтармади, фақат жў-лини тортиб. От олданин тўқларини тош пўнзга уриб, чироқли бошини бир томонга қайрганича, дарвоза-дан чиқди. Ўйинчига остидан кич-кинагина қўнроқлар бир оҳангда жи-ринглаб бошарди.

Латин ҳамон эғиллоб ўтирарди. Вақувават, текно тизилар билан ер-гоқ қачиб ер экан, пўнзогини унинг ағринига тушурарди. Бу одат унинг учун янглик эмас эди. Бир марта хатто раиснинг юқларини стандартдан олиб келганда арқонини ҳам тишлар билан қайнаб ўзган эди. Ўша кун у қайқариб гоёиб бўлиб кетди. Азонда қимилари йили қайтди. У оёқларини зўрга суд-рарди. Шу ахволда раиснинг хона-сига кириб, бир пас унга тикилиб турди-да, кейин қайтиб чиқиб кет-ди. Раис унинг ўз газасини ёни шотинини сира ишмасинини се-либ қолган эди. Аса ўйлабди, у билан бирга юрмасинини ўйлаб қўй-ган, лекин ўзимдан бирон гуноҳ ўй-ган бўлса керак, шунинг учун мен-га бундай тикилган, деб ўзини тинчиган эди.

Мана, бугун ҳам Латин худди ўша қўнғидек жомуш, қўларни газасида. «Мен унга нима қилдим? Ҳеч нар-садан ҳеч нарсани йўқ, нега мени текширди, қўлариди?»

Продан шундай ўйлаб изовшинг суячигага сундида, атрофга қар-ди. Дарё бўлиниб ўнг қирғоғини ўйлаб турарди. Вироқларик мазорда иккита бақатерак қўна бўй чўзиб турарди.

Продан шу пайтгача мазорни не-либ эперат қилмаганидан ўзини қо-йди. Дарё мазор олдида тўғонга

бориб тақаларди. Пўл аса сал чет-роқда бўлиб, қўнриқ орқали ўтарди. Лекин қўнриқ асосан Вироқларик мазорини аниқат қилиш учунгина қўнриқ эди. Эски раиснинг қабри ҳам шу мазорда эди. У ўз отряди-дан ажратиб қилишини истамган ва шу ерга қўнриқларини васит қил-ган эди. Бу ердан, — дедан эди у, — ўзим босиб бўлиб ўтганга узоқмюрин, пастдаги мазорлар ва поллизарин қўриб тураман...

Продан уни илгарти ҳам биларди, хатто бир неча марта қўнган эди ҳам. Лекин, хозир ўйқонда ҳам марҳум уни қўнғатарди. Унингден бўла оларминчун? — ўйларди у доим.

Шунинг учун бўлса керак, у из-овшда омонатинга ўтирар. Гўё ҳар бир минутада қочиб кетишга тайёр-дек эди. Шу қаеалар билан у Латини мўлжал қўнган, у томонига қарамасди ҳам. Вироқ, бир маҳал, у соқовнинг ёнгоқ қачиндан тўхта-ганини ва ичкисина ишча қўларини унга надаб турганини сездди. Га-лати бўлиб кетди. Нима қилмоқчи? Нима демоқчи? Нега бундай қарай-ди? Шу пайт у ўқин билан битта-гина соқов эмас, бошқалар ҳам ун-га шундай қарашатганини ўйлади. Ўйлади-ю, марҳум раисга нисбатан юрдада қандайдир нафрат қўлиди. Лекин одамларнинг унга шундай ёмон муносабатда бўлишлари ўли-сини тириштирарми, у яна қайтиб келармиди? Ҳамма шунин билди, лекин негиздир барибир Проданга нисбатан ёмон муносабатда бўлиш-ди.

Латин бетақат бўлиб, нафтини омонга тутди:

— И-и-и! — деди у.

Нимадир чал қўнган тушди. Қў-ли билан уни ишқалаб, ўнг қўлини омонга тикиди. Омон бунд эди.

— Ишқилиб дўл ёғмасинда! — шивирлади Продан ва соқовга қара-ди.

Латин тишларини гижирлатиб ўти-рар, юган ушлаган қўларни тит-рарди.

Чамроқ қачди, қараларди аввалгидан ҳам қўнроқроқ мазорлардиқ гулдирди. Яна чамроқ қачди. Яна мазорлардиқ гулдирди, ер тиг-раб кетди. Катта-катта тоғларлар қўнриқ чангини қўтариб туша бош-ларди. Қарайлаётган теласи ҳам қорай-ди. Қўнмай ёмғир қўн бошларди. Аввал майда ёғди, кейин худди че-лақлаб қўнгандай, шивирлаб ёға бошларди.

Янги жойдан биронинг овози эшитилди. От қўнларини чимир-ди. Яна қимингдир овози эшитил-ди. Бу овоз ачка, олсидан келди. Қоронғиликнинг. У тўғон ёнига қай-ла қўриб олган эди, қундузлари қоронғига тўқирди, нечалар аса по-лизи қўнриқларди.

— Келганга ўхшамиз, — ўйлади Продан. — Шундай пайтда мим юрарди!

Продан ёқисини қўтарди, бироқ қўйлаги жикча қўл, орансига ёи-шиб қолган эди. Шимининг почала-ри ҳам нивиб, оёқларини ачитарди. Продан нафти билан юзлариди ёи-ғир тоғларини ондирди, кейин соқов томонга ўтирибди:

— Қорсул томонга юр! — деб қичқирди.

Янги раис қўнган ҳодиса юз бер-ди — дўл ёғди. Бир оз тинди, кейин яна дўлғираб ёға бошларди. Продан оварёб изовшдан тушар экан, ўзини ушломлай, лойга ботиб қолди. В

